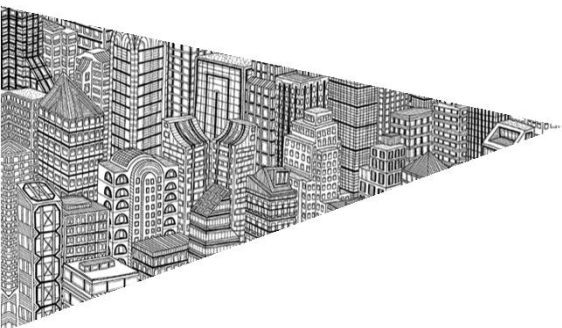

Regio Twente

Uitkomsten controle en overige informatie 2014

Conceptrapportage aan de regioraad

EY

Building a better
working world

VERTROUWELIJK

De regioraad van de
Regio Twente
T.a.v. de heer J. Regtuijt
Postbus 1400
7500 BK ENSCHEDE

Utrecht, 13 april 2015

mvha/9VDCNG

Uitkomsten controle en overige informatie 2014

Geachte leden van de regioraad,

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2014 van Regio Twente, brengen wij u hiermee verslag uit omtrent onze bevindingen en aanbevelingen.

De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening van Regio Twente. De in dit verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2014.

Wij willen u als opdrachtgever met dit verslag zo goed mogelijk informeren. Wij beogen hiermee u met name in uw controlerende functie met raad en daad bij te staan. Dit verslag sluit aan op de afspraken die wij met u hebben gemaakt en die wij hebben vastgelegd in onze opdrachtbevestiging.

Het concept van dit rapport is d.d. 7 april 2015 besproken met en toegelicht aan het management.
Eventuele opmerkingen zijn verwerkt in dit verslag van bevindingen.
Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan de regioraad.

Wij stellen het op prijs bijgevoegd verslag nader aan u toe te lichten of eventuele vragen hierover van u te beantwoorden.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

drs. J. Schuurkamp-Spijkerboer RA

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3	Overige aandachtspunten	19	Bijlage	25
Jaarrekening 2014 Regio Twente	4	Overgang BDU naar de Provincie	20	SiSa-bijlage	26
Uitkomsten jaarrekeningcontrole	6	Onafhankelijkheid en controleproces	21	Totaal aantal pagina's in dit rapport:	26
Conclusie van de controle	7	Onafhankelijkheid	22		
Onze analyse van het resultaat 2014	8	Ons controleproces	23		
Financiële positie ultimo 2014	9				
Onze analyse van het weerstandsvermogen	11				
Bijzondere posten in de jaarrekening	12				
Uitkomsten rechtmatigheid	15				
Bedrijfsvoeringsmonitor	16				
Uitkomsten SiSa	17				
Kwaliteit beheersorganisatie	18				

Managementsamenvatting

Managementsamenvatting

Jaarrekening 2014 Regio Twente

Samenvatting accountantsverslag jaarrekening 2014 Regio Twente

Uitkomsten jaarrekeningcontrole	De jaarrekening is getrouw	<p>Bij de jaarrekening 2014 van Regio Twente zullen wij, na vaststelling door de regioraad en afwikkeling van de laatste werkzaamheden, een goedkeurende controleverklaring afgeven met betrekking tot de getrouwheid.</p> <p>Er resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen of materiële herrubriceringen voor de jaarrekening 2014. Dit betekent dat het jaarverslag en de jaarrekening 2014 zijn ingericht in overeenstemming met het BBV en de in de programmarekening opgenomen balans en toelichting en rekening van baten en lasten een getrouwe weergave zijn van de financiële positie en baten en lasten van Regio Twente.</p>
	De jaarrekening is rechtmatig	<p>Bij de jaarrekening 2014 van Regio Twente zullen wij, na vaststelling door de regioraad, een goedkeurende verklaring afgegeven met betrekking tot de rechtmatigheid. Dit betekent dat de baten en lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2014 in overeenstemming zijn met de door de regioraad vastgestelde wet- en regelgeving.</p>
	(Geen) bevindingen ten aanzien van de SiSa- bijlage	<p>Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de <i>Nota-verwachtingen accountantscontrole 2014</i>. Op grond van ons onderzoek hebben wij geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.</p>
	Jaarverslag niet strijdig met de jaarrekening	<p>De jaarrekening en het jaarverslag dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het BBV. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2014 van uw gemeenschappelijke regeling geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBV. Daarnaast is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.</p>
	Belangrijke voorwaarde: ► ongewijzigde vaststelling	<p>Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat de regioraad de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.</p>

Samenvatting accountantsverslag jaarrekening 2014 Regio Twente

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

Controleverschillen

Tijdens onze uitgevoerde werkzaamheden hebben wij de volgende controleverschillen vastgesteld:

- ▶ Financiële informatie ultimo 2014 inzake de verbonden partijen diende nog in de paragraaf verbonden partijen verwerkt te worden. Deze informatie is inmiddels verwerkt in de jaarrekening waardoor dit punt toereikend is afgewikkeld.
- ▶ Inzake de afgrenzing van de lasten hebben wij vastgesteld dat één factuur ad € 62.000, welke in 2015 is ontvangen, maar betrekking heeft op 2014 ten onrechte in 2015 is verwerkt. Desbetreffende factuur heeft geen invloed op het resultaat omdat tegenover deze last een subsidiebate is. Per saldo zijn de baten en lasten dus € 62.000 te laag en de balanspositie € 62.000 te hoog. Gezien het feit dat er geen sprake is van een resultaatteffect kunnen wij ons verenigen met de huidige verwerkingswijze.
- ▶ Bij de controle van de balansposities stellen wij vast of de posten terecht als vordering/schuld worden gepresenteerd. Bij deze controle hebben wij vastgesteld dat onder de crediteuren een bedrag van € 97.000 is opgenomen wat een vordering is. Aandachtspunt hierbij is de waardering van deze vordering. Wij hebben bevestiging ontvangen dat desbetreffende bedragen zullen worden ontvangen dan wel reeds zijn ontvangen waardoor de waardering geen issue is. Inzake de presentatie kunnen wij ons in relatie tot het balanstotaal verenigen met de gehanteerde verwerkingswijze.

In het hoofdstuk *Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente* zijn wij nader ingegaan op de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole.

Naar aanleiding van de controle resteert alleen de presentatiecorrectie inzake de afgrenzing van de lasten als controleverschil. Gezien de omvang van dit heeft verschil heeft deze geen invloed op de strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening.

Uitkomsten
jaarrekeningcontrole

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Conclusie van de controle

Controleverklaring

Wij zullen, naar verwachting een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening van Regio Twente afgeven over het boekjaar geëindigd op 31 december 2014.

De jaarrekening en het jaarverslag dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het BBV. Wij hebben vastgesteld dat de jaarrekening 2014 van Regio Twente geen materiële afwijkingen vertoont ten opzichte van de voorschriften van het BBV. Daarnaast is door ons nagegaan of het jaarverslag de minimale wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van dit verslag geen tegenstrijdigheden bevat met de door ons gecontroleerde jaarrekening. Wij hebben vastgesteld dat de inhoud van het jaarverslag niet strijdig is met de jaarrekening.

Wij zijn er bij ons oordeel van uitgegaan dat de regionaad de nu overlegde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die Regio Twente heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening in overeenstemming met het *Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten* dienen te worden opgenomen of gerapporteerd.

In de managementsamenvatting zijn wij ingegaan op de gecorrigeerde en de ongecorrigeerde controleverschillen.

Kwaliteit totstandkoming jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat het traject van totstandkoming van de jaarrekening ten opzichte van voorgaand jaar is verbeterd maar dat op punten doorontwikkeling mogelijk is. Deze doorontwikkeling dient wat ons betreft met name gezocht te worden in de verdere afstemming van de wederzijdse verwachtingen ten einde voor beide partijen de controle zo optimaal mogelijk te laten verlopen.

Voor volgend jaar onderkennen wij als aandachtspunt de timing van de jaarrekeningcontrole. Door de wijziging in wet- en regelgeving (Wet gemeenschappelijke regelingen) zal rond 1 april de jaarrekening en de controle daarvan gereed dienen te zien. In dit kader zal het gehele controletraject twee tot drie weken naar voren dienen te worden gehaald.

Aanvaardbaarheid van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Naar onze mening zijn de door het management gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Schattingsprocessen binnen de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant beoordelen wij deze door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen.

Wij kunnen instemmen met de door het dagelijks bestuur gemaakte inschattingen en waarderingsgrondslagen.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Onze analyse van het resultaat 2014

Voordelig resultaat nader besproken

Het rekeningresultaat over het jaar 2014 bedraagt € 1,2 miljoen voordelig. Ten opzichte van de gewijzigde begroting betreft dit een verbetering van het resultaat van € 1,2 miljoen.

Het resultaat over 2014 ten opzichte van de gewijzigde begroting kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x € 1.000.000	Gewijzigde begroting	Rekening 2014	Afwijking	Rekening 2013
Totale lasten	93,1	95,5	+ 2,4	104,2
Totale baten	93,2	94,5	+ 1,3	108,6
Resultaat vóór bestemming	+ 0,1	-/- 1,0	+ 5,1	+ 4,4
Mutaties is reserve	-/- 0,1	+ 0,5	-/- 2,5	-/- 2,5
Gerealiseerd resultaat	0	-/- 0,5	+ 2,6	+ 1,9
Resultaat subsidie AVT/IPT	0	+ 1,7		-/- 0,9
Resultaat reguliere bedrijfsvoering	0	+ 1,2		+ 1,0

De belangrijkste verklaringen van het resultaat zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000	Voordeling	Nadelig
Domein service en samenwerking	650	
Domein gezondheid	783	
Domein leefomgeving	41	
Agenda van Twente/Innovatie platform Twente		60
Financieringsfunctie Twence B.V.		246
Totaal	1.474	306

In de programmarekening is een overzicht van bovengenoemde verschillen opgenomen. Hierna wordt verder gedetailleerd ingegaan op de begrotingswijzigingen alsmede in de wijzigingen in de jaarstukken.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Financiële positie ultimo 2014

Eigen vermogen

Op basis van de jaarrekeningen 2013 en 2014 is de financiële positie (eigen vermogen) van Regio Twente als volgt samengesteld:

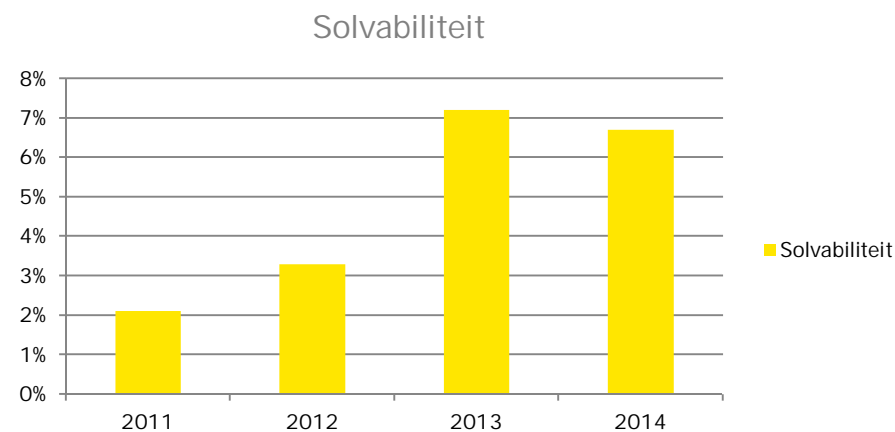
Bedragen x € 1.000	Rekening 2014	Rekening 2013
Algemene reserve	2.700	1.360
Bestemmingsreserve	4.846	5.170
Nog te bestemmen resultaat	(478)	1.916
Totaal eigen vermogen	7.068	8.446

Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt, is de reservepositie van Regio Twente ten opzichte van 2013 afgenomen met circa € 1,4 miljoen. De afname van de reserves wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de bestemming van het resultaat 2013 en het negatieve resultaat over 2014.

Solvabiliteit

De solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen) is als gevolg van het negatieve resultaat over 2014 in combinatie met een lager balanstotaal ultimo 2014 gedaald naar 6,7% (vorig jaar 7,2%). Met de overdracht van de BDU-middelen begin 2015 zal de solvabiliteit naar verwachting positief worden beïnvloed. Wat de benodigde solvabiliteit is, is afhankelijk van het risicoprofiel van de organisatie.

Welke risico's loopt de Regio Twente zelf en welke risico's hebben zij verlegd naar de gemeenten. De ontwikkeling in de afgelopen jaren is in de volgende grafiek weergegeven.

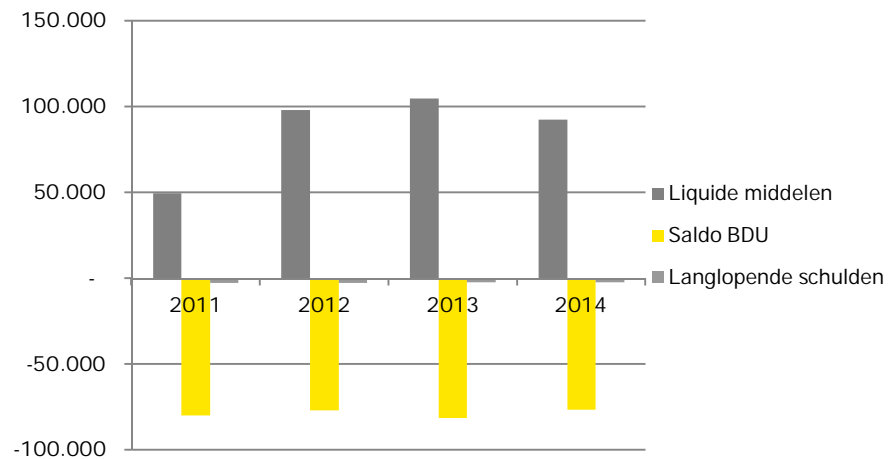
Voor de vraag in welke mate het huidige eigen vermogen toereikend is om de geïdentificeerde mogelijke risico's voor Regio Twente op te vangen verwijzen wij naar de paragraaf *Weerstandsvormogen en risicobeheersing* van dit rapport.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Financiële positie ultimo 2014

Liquiditeit

De liquiditeit is over 2014 gedaald naar € 92,4 miljoen (2013: € 104,9 miljoen). Deze afname van de liquiditeitspositie ligt in lijn met de afname met de kortlopende verplichtingen. Aandachtspunt is de impact van de overdracht van BDU naar de provincie en de impact hiervan op de liquiditeitspositie. In onderstaande tabel hebben wij derhalve ook de BDU-verplichting opgenomen. Conclusie is dat er vanaf 2012 een positief saldo (liquide middelen +/- saldo BDU) is.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Onze analyse van het weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing* opgenomen. In deze paragraaf is opgenomen in hoeverre Regio Twente in staat is financiële risico's op te vangen door middel van het weerstandsvermogen. Hiervoor heeft Regio Twente een risico-inventarisatie uitgevoerd en de risico's gekwantificeerd.

Regio Twente hanteert, om te kijken of het weerstandsvermogen toereikend is, een ratio (verhouding tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit). De ratio ultimo 2014 is berekend op 1,1 en wordt derhalve door Regio Twente gekwalificeerd als voldoende. Ten opzichte van vorig jaar betekent dit dat het weerstandsvermogen is verbeterd van 0,79 ultimo 2013 naar 1,1 ultimo 2014.

Ratio Weerstandsvermogen (x € 1 miljoen)		2014	2013
A	Beschikbare weerstandscapaciteit	€ 2,9	€ 2,8
B	Benodigde weerstandscapaciteit	€ 2,6	€ 3,5
C	Ratio (A/B)	1,1	0,79

De benodigde weerstandscapaciteit is bepaald aan de hand van de geïdentificeerde risico's door Regio Twente. In de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing* is een overzicht met de belangrijkste risico's opgenomen.

In het hierna volgende overzicht hebben wij de risico's groter dan € 250.000 opgenomen.

Risico's > € 250.000 (x € 1.000)	Mogelijk bedrag	Kans	Risicobedrag maximaal
Productieverlies door onvoldoende benutten ICT	€ 1.000	30%	€ 300
Aanbestedingsprocedures	€ 4.106	10%	€ 411
Opbrengsten tarieftaken GGD	€ 1.090	30%	€ 327
Daling projectinkomsten	€ 850	30%	€ 255

Wat in de geïnventariseerde risico's opvalt is dat voor langdurig ziekteverzuim een kans van 90% wordt onderkend op het voordoen van het risico.

Indien de kans dat een risico zich voordoet groter is dan 50% adviseren wij u als organisatie na te gaan of het risico niet financieel in de begroting dient te worden vertaald. Bij een kans van 90% op voordoen van het risico zou naar onze mening het bedrag in de begroting moeten worden meegenomen.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Bijzondere posten in de jaarrekening

Bestemmingsreserve onderhoud

In 2013 heeft Regio Twente van de Provincie Overijssel een afkoopsom gekregen voor het onderhoud van recreatieparken. De omvang van deze afkoopsom bedraagt € 2,5 miljoen en hiermee is de jaarlijkse bijdrage die de provincie deed komen te vervallen.

Regio Twente heeft de ontvangen afkoopsom ondergebracht in een bestemmingsreserve en gebruikt de middelen voor het tekort wat is ontstaan door het wegvallen van de bijdrage van de provincie. Om op lange termijn sluitend te zijn wordt er eveneens bezuinigd op de recreatieparken. De onttrekking van de bestemmingsreserve afkoopsom is nu het begrote tekort waarbij geen rekening wordt gehouden met de daadwerkelijke realisatie. Wij onderkennen dat het gerealiseerde saldo uiteindelijk met een andere bestemmingsreserve wordt verrekend waardoor de middelen voor de recreatieparken gereserveerd blijven.

Aandachtspunt binnen de huidige systematiek is dat niet de werkelijke lasten inzake onderhoud recreatieparken ten laste van de afkoopsom van de provincie worden gebracht maar de begrote.

Materiele vaste activa

In 2014 heeft Regio Twente de materiele vaste activa ondergebracht in een activamodule binnen het financiële pakket. Bij onze controle hebben wij in eerste instantie vastgesteld dat er een verschil is van circa € 17.000 in de boekwaarde tussen de activastaat en de export van de verschillende grootboekrekeningen. Regio Twente heeft de oorzaak van het verschil geanalyseerd en het verschil is inmiddels weggenomen.

Voor de toekomst adviseren wij de aansluiting periodiek te blijven maken ten einde eventuele verschillen tijdig te kunnen constateren en weg te kunnen nemen.

Afgrenzing lasten/baten

Tijdens onze controle hebben wij de volgende controleverschillen geconstateerd welke te maken hebben met de afgrenzing van een post.

Factuur ad € 61.000 welke in februari 2015 is ontvangen echter betrekking heeft op geleverde uren over de periode september tot en met december 2014. Doordat de prestatie in 2014 is geleverd dient de daarbij horende last eveneens in 2014 te worden verantwoord. Doordat desbetreffende lasten gedekt worden door een subsidiebijdrage die nu eveneens nog op de balans wordt gepresenteerd is er geen sprake van een resultaat-effect en kunnen wij gezien de omvang en vanwege het feit dat de baten en lasten worden gematcht ons verenigen met de huidige verwerkingswijze.

Naast de afgrenzing van de baten en lasten vormt de waardering van de balansposities eveneens een onderdeel van onze controle. Hierbij wordt onder andere vastgesteld of er geen saldering plaatsvindt van debet- en creditbedragen. Bij de controle hebben wij vastgesteld dat onder de crediteuren een bedrag van € 97.000 aan debet-bedragen is opgenomen. Gezien de omvang van het balanstotaal heeft dit geen impact op de uitkomst van de controle. Aandachtspunt is de waardering van desbetreffende vorderingen. Wij hebben vastgesteld dat de waardering geen issue is doordat inmiddels 50% van de vordering is afgelopen.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Bijzondere posten in de jaarrekening

Aanbestedingen

Per 1 april 2013 is de nieuwe aanbestedingswet van kracht gaan. Daarnaast neemt het belang van rechtmatig aanbestedingen, door de toenemende mate van claims en procedures, toe. In onze voorgaande rapportages hebben wij u gewezen om de gewijzigde regelgeving en het toenemende belang om aan de voorkant, middels waarborging binnen het proces, zorg te dragen voor een rechtmatige aanbesteding. Tijdens onze interim-controle 2014 hebben wij vastgesteld dat binnen het aanbestedingsproces gedurende de tweede helft van 2014 voldoende waarborgen zijn opgenomen om de rechtmatige aanbesteding te garanderen. Voor de eerste helft van 2014 zijn aanvullende gegevensgerichte werkzaamheden verricht tijdens de interim-controle 2014. De uitkomsten hiervan hebben wij gerapporteerd in de managementletter 2014.

Om de aanbestedingen goed in beeld te houden is het van belang inzicht te hebben in de lopende contracten en daarmee gepaard gaande materiele niet uit de balans blijvende verplichtingen. Een middel om dit in beeld te houden is een contractenregister. Bij de jaarrekeningcontrole 2014 hebben wij vastgesteld dat de toelichting van de niet uit de balans blijvende verplichtingen kan worden doorontwikkeld ten einde de informatiewaarde van de jaarrekening te verhogen.

Regio Twente heeft het belang van een adequate beheersing van aanbestedingen onderkend en heeft in dit kader begin 2015 een inkoop-coördinator aangesteld. Wij onderkennen in de basis de toegevoegde waarde van een inkoop-coördinator en adviseren Regio Twente na te gaan op welke wijze de inkoop-coördinator optimaal binnen het proces kan worden ingepast.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Per 1 januari 2013 is de *Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector* (WNT) ingevoerd. Op basis van deze wet is de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector in dienstverband en bij ontslag wettelijk gemaximeerd.

Voor de bezoldiging van topfunctionarissen geldt naast de maximering een publicatieverplichting in de jaarrekening. Dit geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen indien zij de maximale bedragen van topfunctionarissen overschrijden.

In het kader van de jaarrekening 2014 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er functionarissen zijn die een hogere bezoldiging dan de gestelde maxima kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd.

Verbonden partijen

Als gemeenschappelijke regeling bent u verbonden met een aantal partijen die gedeeltelijk een maatschappelijk of bestuurlijk belang uitoefenen namens de gemeenschappelijke regeling.

Een belangrijk kenmerk bij deze partijen is dat de financiële stroom die met deze activiteiten is gemoeid, wel in de begroting en jaarrekening van uw gemeenschappelijke regeling is opgenomen. Regio Twente blijft om die reden verantwoordelijk voor de rechtmatige uitvoering. Tevens is het van belang dat de gemeenschappelijke regeling inzicht heeft in de financiële positie van verbonden partijen om mogelijke financiële risico's tijdig te signaleren.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Bijzondere posten in de jaarrekening

Wij hebben bij onze tussentijdse controle vastgesteld dat Regio Twente niet in alle gevallen tijdig met de uitvoeringsorganisatie adequate afspraken heeft gemaakt over de wijze van verantwoorden en over de eisen die aan zowel de tussentijdse informatievoorziening als de rechtmatige uitvoering van de regeling worden gesteld. Wij benadrukken dat in de jaarrekening de financiële resultaten van de samenwerking c.q. uitbestede taken op adequate wijze zijn toegelicht. De aanpassingen vanuit de in 2014 vastgestelde notitie Verbonden partijen van de Commissie BBV zijn opgevolgd.

Conclusie/aanbeveling

Wij hebben vastgesteld dat over- en overschrijdingen ten aanzien van de diverse op afstand gezette publieke taken in de staat van baten en lasten op toereikende wijze zijn toegelicht. Wij adviseren u de consequenties van deze over- en overschrijdingen in meerjarig perspectief te evalueren en, gezien de actuele (economische) ontwikkelingen, de verbonden partijen te blijven monitoren.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Uitkomsten rechtmatigheid

Onze bevindingen in het kader van rechtmatigheid

Wij hebben bij de controle over 2014 de rechtmatigheid getoetst conform de bepalingen van het Bado en het controleprotocol 2014 van Regio Twente. Bij onze controle hebben wij aandacht gegeven aan de volgende onderwerpen:

- ▶ Het rechtmatigheidsbeheer
- ▶ De naleving van het voorwaardencriterium
- ▶ De begrotingsrechtmatigheid
- ▶ Het misbruik-en-oneigenlijk-gebruik criterium
- ▶ De niet-financiële beheershandelingen

Evenals gerapporteerd in onze managementletter aan het dagelijks bestuur hebben wij ons beeld ten aanzien van de belangrijkste processen gevisualiseerd om u in één oogopslag een beeld te geven van de mate waarin de processen binnen de gemeente op orde zijn. Wij noemen dit onze bedrijfsvoeringsmonitor. Op de volgende slide is desbetreffende bedrijfsvoeringsmonitor opgenomen naar de situatie zoals deze ten tijde van onze interim-controle, november 2014, was.

Rechtmatigheidsbeheer

Het controleprotocol, inclusief het normenkader is door de regioraad vastgesteld. Het normenkader is intern door uw organisatie vertaald in een intern controleplan, waarin de uit te voeren werkzaamheden zijn opgenomen. De werking van deze maatregelen is met voldoende diepgang getoetst en de uitkomsten hiervan zijn voor de processen gedocumenteerd middels een audittrail.

Wij zijn van mening dat Regio Twente voor het boekjaar 2014 een deugdelijk rechtmatigheidsonderzoek heeft uitgevoerd maar dat op punten doorontwikkeling, met name inbedding van de rechtmatigheid in de processen, mogelijk is.

Aandachtspunt is de tijdige uitvoering van de verbijzonderde interne controle en de vertaling van de fouten en onzekerheden naar aanvullende werkzaamheden.

Voorwaardencriterium

Wij hebben geen bevindingen geconstateerd met betrekking tot het voorwaardencriterium.

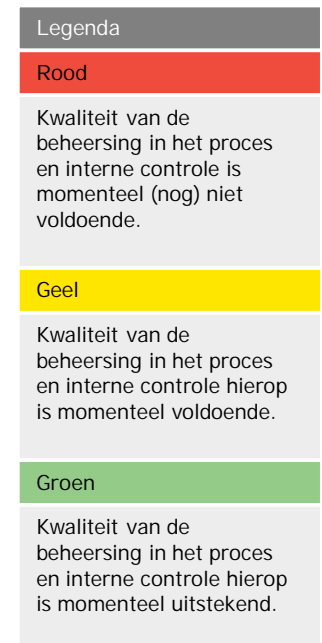
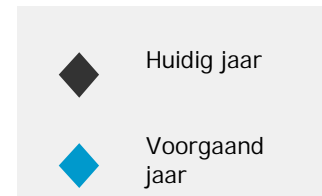
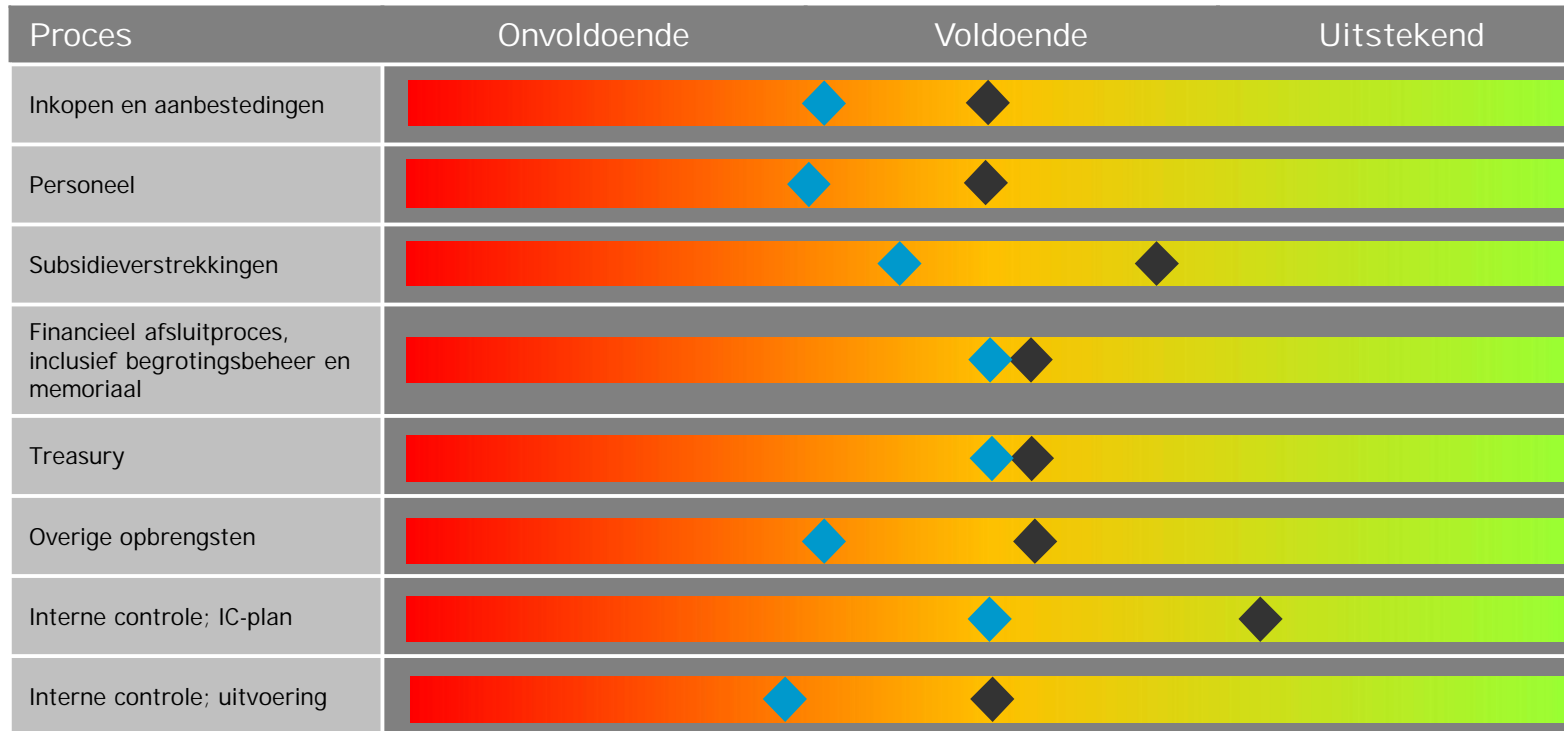
Begrotingsrechtmatigheid

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium toetsen wij of het budgetrecht van het bestuur is gerespecteerd.

De overschrijdingen ten opzichte van de begrote lasten zijn door het dagelijks bestuur in de toelichting op de programmarekening toereikend toegelicht. Het dagelijks bestuur stelt de regioraad voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2014. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Bedrijfsvoeringsmonitor

Korte toelichting op bovenstaande afwijkingen

Wij zien dat veel van voorgaande aanbevelingen en bevindingen is opgepakt waardoor de beheersing binnen de processen over het algemeen is verbeterd. Daarnaast zien wij grote stappen in het IC-plan en de overige opbrengstenstromen.

Er zijn echter ook nog bevindingen welke niet (volledig) zijn opgevolgd of processen waar geen nieuwe ontwikkelingen hebben plaatsgevonden ten opzichte van 2013. Dit betreft voornamelijk de processen personeel, financieel afsluitproces, treasury en inkopen en aanbestedingen.

Nog niet alle aanbevelingen binnen het proces subsidieverstrekingen zijn opgevolgd echter zien wij hier wel een verbetering ten aanzien van 2013, welke met name is gericht op de ontwikkelingen ten aanzien van de subsidiekalender.

Ten aanzien van de weergave huidig jaar zijn wij uitgegaan van de beheersing binnen het proces zoals deze ten tijde van de interim-controle is.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Uitkomsten SiSa

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw organisatie heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik opgenomen in het interne controleplan. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Niet-financiële beheershandelingen vallen buiten de scope van rechtmatigheidscontrole

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf *Weerstandsvormogen* van het jaarverslag.

Daarnaast hebben wij gericht geïnformeerd naar de lopende procedures waarbij Regio Twente betrokken is, teneinde indicaties te verkrijgen over de eventuele risico's op dit vlak. Op grond hiervan en de toelichting in de paragraaf *Weerstandsvormogen* beschikken wij niet over aanwijzingen die een nader onderzoek naar de (financiële) gevolgen noodzakelijk maakt.

SiSa

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de *Nota verwachtingen accountantscontrole 2014*. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij navolgende specifieke uitkeringen de in onderstaande tabel vermelde fouten en/of onzekerheden geconstateerd:

Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
I&M E27	Geen	–	n.v.t.
I&M E28	Geen	–	n.v.t.

Onze controleaanpak hierbij hebben wij in het hoofdstuk *Onafhankelijkheid en controleproces* nader toegelicht. De SiSa-bijlage dient door uw regio samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage. In de bijlage bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

Uitkomsten jaarrekeningcontrole Regio Twente

Kwaliteit beheersorganisatie

Onze bevindingen in het kader van uw interne beheersing

In onze managementletter 2014 ten behoeve van het dagelijks bestuur en de boardletter 2014 ten behoeve van de regiораad, hebben wij onze bevindingen en aanbevelingen van onze tussentijdse controle 2014 opgenomen.

Mede als gevolg van de huidige organisatie-ontwikkelingen zijn nog niet alle aanbevelingen volledig opgepakt tijdens onze jaarrekeningcontrole. Nota bene hebben wij geen significante leemtes in de interne beheersing van Regio Twente geconstateerd.

Automatisering

In het kader van de controle van de jaarrekening brengt de accountant ook verslag uit omtrent zijn bevindingen met betrekking tot de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Wij hebben in het kader van de jaarrekeningcontrole de algemene IT-beheerprocessen van de applicaties met grote financiële impact binnen uw organisatie beoordeeld. Dit betreft de volgende applicaties:

- ▶ AFAS
- ▶ RAET
- ▶ Beaufort

Doordat Regio Twente haar processen steeds meer digitaal uitvoert wordt Regio Twente afhankelijker van de betrouwbare werking van de applicaties,

zoals bijvoorbeeld bij de digitale afhandeling van declaraties.

Wij hebben voor de bovengenoemde applicaties het wijzigingsbeheer, de logische toegangsbeveiliging en de maatregelen die de organisatie heeft ingericht ter waarborging van de continuïteit van de gegevensverwerking onderzocht.

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de belangrijkste IT-beheersmaatregelen (nog) niet effectief zijn ingericht. Dit komt door de volgende bevindingen:

- ▶ Het niet consequent documenteren van uitgevoerde werkzaamheden. Hiermee bedoelen wij dat de testwerkzaamheden ten behoeve van bijvoorbeeld een update binnen het financiële pakket op basis van een werkprogramma dienen te worden uitgevoerd en dat deze werkzaamheden dusdanig worden gedocumenteerd dat achteraf kan worden vastgesteld dat met voldoende diepgang de werking van de update is vastgesteld.
- ▶ Daarnaast hebben wij een aantal bevindingen geconstateerd op maatregelen gericht op het zowel verkrijgen als verschaffen van toegang tot de applicaties.

Overige aandachtspunten

Overige aandachtspunten

Overgang BDU naar de Provincie

Per 1 januari 2015 zijn de BDU-taken overgedragen van Regio Twente naar de provincie. Met deze overdracht is Regio Twente één van zijn belangrijke taken kwijtgeraakt.

Inzake de overgang hebben de provincie en Regio Twente op voorhand afspraken gemaakt waardoor desbetreffende overgang goed en tijdig is verlopen. Personeel van Regio Twente is overgegaan naar de provincie en de provincie heeft een dependance geopend in het Twentehuis.

De SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening 2014 zal worden gebruikt als afrekening voor de financiële overdracht van de BDU-middelen aan de provincie.

Regio Twente onderzoekt momenteel wat zijn rol in de toekomst kan zijn en welke taken hier bij passen. Naast de taken die Regio Twente eventueel uit kan voeren wordt tegelijk gekeken op welke wijze desbetreffende taken bestuurd kunnen worden. In de zomer van 2015 zal er duidelijkheid komen welke richting Regio Twente op gaat. Wij onderschrijven de werkwijze die Regio Twente hanteert om samen met de gemeenten alsmede op verschillende niveaus te komen tot een pakket aan taken die Regio Twente kan uitvoeren. Middels de gehanteerde werkwijze wordt er naar verwachting draagvlak gecreëerd bij de gemeenten voor de nieuwe activiteiten.

Wij adviseren bij het onderzoek alsmede de mogelijke nieuwe taken rekening te houden met een diversiteit aan factoren waarbij naast financieel ook aan juridische en fiscale aspecten gedacht kan worden.

Onderdeel van de besluitvorming welke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden Regio Twente krijgt is de vorming van het weerstandsvermogen. Wie, Regio Twente, aangesloten partijen of een combinatie van beide, is verantwoordelijk voor het vormen van het weerstandsvermogen. Indien hier afspraken over worden gemaakt en deze duidelijk zijn wordt er voorkomen dat er door twee partijen weerstandsvermogen wordt aangehouden voor onderkende risico's of erger dat beide partijen niet beschikken over voldoende weerstandsvermogen indien een risico zich daadwerkelijk voor doet.

Onafhankelijkheid en
controleproces

Onafhankelijkheid en controleproces

Onafhankelijkheid

Inleiding

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. In de maatschappelijke discussie over kwaliteitsverbetering van de controle speelt de onafhankelijkheid van accountants een belangrijke rol. Het Nederlandse parlement heeft in dit kader met ingang van 2014 een wettelijke regeling ingevoerd inzake een strikte scheiding van controle en advies, alsmede vanaf 2016 verplichte kantoorrotaties bij OOB's. Hiermee loopt Nederland vooruit op Europese regelgeving, waarover in december 2014 een akkoord is bereikt dat minder ver gaat dan de Nederlandse wet. Kern van het Europees Barnierakkoord is een verbod op bepaalde non-auditdiensten, een limiet op de levering van toegestane non-auditdiensten tot 70% van de audit fee en kantoorrotatie eens in de tien jaar welke periode na een nieuwe tender met tien jaar verlengd kan worden. Ook de *Nederlandse Beroepsorganisatie voor Accountants* (NBA) heeft de onafhankelijkheidsregels voor zijn leden verder aangescherpt. Met de nieuwe *Verordening inzake Onafhankelijkheid* (ViO) zijn de regels vanaf 2015 strikter dan de *Code of Ethics* en wordt een kader gecreëerd dat verder gaat dan internationaal gebruikelijk is. Zo geeft de NBA een meer expliciete uitleg aan bedreigingen van de onafhankelijkheid die voortvloeien uit de perceptie van het publiek.

Belangrijkste wijzigingen in de ViO

De belangrijkste wijzigingen in de ViO hebben betrekking op:

- ▶ een nadere toetsing van geschenken en uitingen van gastvrijheid vanaf een grens van € 100. Dit geldt zowel voor ontvangen als verstrekte geschenken en uitingen van gastvrijheid;
- ▶ een verbod van sponsoring van een assurancecliënt ter verkrijging van naamsbekendheid;

- ▶ het afschaffen van het onderscheid tussen een opdracht tot controle van de jaarrekening en andere assurance-diensten (bijvoorbeeld controle van een MVO-verslag). De oude regels kenden nog een lichter regime voor andere assurance-diensten;
- ▶ de introductie van het begrip gelieerde derde dat de reikwijdte van het verbod op het leveren van adviesdiensten aan andere entiteiten binnen de groep bij OOB's inperkt. Relaties met zustersvennootschappen worden buiten beschouwing gelaten. Daarnaast vallen moedervenootschap(en) wel onder het begrip gelieerde derde, ongeacht het materiële belang.

Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

De onafhankelijkheid van de accountant behoort tot het fundament van zijn beroep. De jarenlange discussie over het beroep en het functioneren van de accountant, hebben uiteindelijk geresulteerd in een aanpassing van de accountantswetgeving, welke van toepassing is voor organisaties van openbaar belang (OOB's) met als doel de onafhankelijkheid van de accountant beter te waarborgen richting het maatschappelijk verkeer. Ondanks het feit dat een provincie zich volgens de wet niet kwalificeert als een organisatie van openbaar belang vinden wij het als uw accountant belangrijk om eventuele bedreigingen ten aanzien van de onafhankelijkheid te melden.

Wij hebben gedurende het jaar geen onafhankelijkheidsissues geconstateerd.

Onafhankelijkheid en controleproces

Ons controleproces

Wat is de reikwijdte van onze opdrachten

Conform de aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekening 2014 van Regio Twente gecontroleerd. Deze jaarrekening is onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur opgesteld. Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel te geven over de jaarrekening.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder het *Besluit accountantscontrole decentrale overheden* (Bado) en het door de regiораad vastgestelde controleprotocol. Dienovereenkomstig zijn wij verplicht te voldoen aan de voor ons geldende gedragsnormen en zijn wij gehouden onze controle zodanig te plannen en uit te voeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Onze controleaanpak in het kort

Onze controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De keuze van de uit te voeren werkzaamheden is afhankelijk van de professionele oordeelsvorming van de accountant, waaronder begrepen zijn de beoordeling van de risico's van afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten. In die beoordeling neemt de accountant in aanmerking het voor het opmaken van en getrouw weergeven in de jaarrekening van zowel de baten en lasten als de activa en passiva, alsmede het voor de naleving van de wet- en regelgeving relevante interne beheersingssysteem, teneinde een verantwoorde keuze te kunnen maken van de controlewerkzaamheden die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar die niet ten doel hebben een oordeel te geven over de effectiviteit van het interne beheersingssysteem van Regio Twente.

Tevens omvat een controle onder meer een evaluatie van de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving, van de redelijkheid van schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt en een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De met u afgesproken goedkeurings- en rapporterings-toleranties

Op grond van het Bado stelt de Raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

Op grond van de jaarrekening 2014 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 960.000 (1%) en voor onzekerheden € 2.880.000 (3%).

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

De rapporteringstolerantie, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, is door de regiораad op € 100.000 gesteld.

Onafhankelijkheid en controleproces

Ons controleproces

Frauderisico's

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat (*Standaard 240 De verantwoordelijkheden van de accountant met betrekking tot fraude in het kader van een controle van financiële overzichten*). Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden. Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust bij het dagelijks bestuur. Het is van belang dat het management, onder toezicht van de regioraad, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Bijlage

SiSa-bijlage

Bijlage

Het is volgens de *Nota verwachtingen accountantscontrole 2014* voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw provincie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2014	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
I&M E27	Brede doeluitkering verkeer en vervoer	Geen	–	n.v.t.
I&M E28	Regionale mobiliteitsfondsen	Geen	–	n.v.t.